

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 15 juli 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina med fokus på den senaste utvecklingen och EU:s stöd till Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen verkar för att EU ska stödja en rättvis och hållbar fred grundad i folkrätten med respekt för Ukrainas suveränitet, territoriella integritet och politiska oberoende.

Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt – samt fortsatt stöd för Ukrainas EU-närmande. Regeringen verkar för att EU, i dialog med globala partners, fortsätter att upprätthålla ett omfattande, förutsebart och strukturerat ekonomiskt stöd till Ukraina som är i linje med landets behov.

Regeringen arbetar aktivt för att EU ska öka trycket på Ryssland genom ytterligare sanktioner och andra åtgärder, däribland åtgärder mot energiexport i syfte att begränsa den ryska statens inkomster, tillgång till västerländsk teknik och förmåga att bedriva krig. Regeringen välkomnar att kommissionen presenterat en övergripande färdplan med möjliga åtgärder för att minska beroendet av rysk energiimport. Regeringen verkar dessutom för att EU ska införa tullar på ytterligare varor från Ryssland.

Regeringen verkar för att kommissionen snarast lägger fram konkreta förslag för att kunna använda grundkapitalet av de immobiliserade ryska tillgångarna till stöd för Ukraina, i förenlighet med folkrätten och EU-rätten.

Regeringen verkar för att EU och medlemsstaterna skyndsamt ska förse Ukraina med nödvändigt stöd för att stärka dess försvarsförmåga och försvarsindustriella kapacitet. Regeringen arbetar också för att Ukraina ska integreras i den europeiska försvarsindustrimarknaden och inkluderas i EU:s försvars- och försvarsindustrirelaterade instrument och program. Regeringen arbetar även för att ytterligare utveckla och anpassa EU:s militära utbildningsinsats EUMAM och EU:s civila rådgivningsinsats EUAM efter Ukrainas behov.

Regeringen verkar för konkreta framsteg i Ukrainas och Moldaviens anslutningsförhandlingar i form av öppnandet av det första förhandlingsklustret för båda länder, följt av ytterligare och förhoppningsvis samtliga kluster i år. Regeringen fortsätter även att aktivt stödja Ukrainas reformarbete och Ukrainas integration på EU:s inre marknad.

Regeringen verkar för ansvarsutkrävande för de folkrättsöverträdelser som begåtts med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina, och välkomnar de

viktiga framsteg som gjorts för att inrätta en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina och en skadeståndskommission för Ukraina.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 18 juni 2025 inför rådets möte den 23 juni 2025.

5. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Förslag till svensk ståndpunkt:

Det är oacceptabelt att den humanitära katastrofen i Gaza fortsätter att förvärras. Det krävs omedelbart ett obehindrat, säkert och varaktigt humanitärt tillträde för att minska det enorma lidandet bland civilbefolkningen.

Regeringen vill se förhandlingar som leder till en vapenvila och ett varaktigt slut på striderna.

Regeringen understryker att alla parter har en skyldighet att respektera den internationella humanitära rätten, utreda överträdelser och ställa ansvariga till svars. Våra krav på respekt för internationell humanitär rätt inkluderar med andra ord Hamas. Regeringen har sedan krigets start krävt att gisslan måste frigges, villkorslöst och omedelbart.

Regeringen stödjer sanktioner mot Hamas och Palestinska islamiska jihad inom ramen för EU:s sanktionsregim mot allvarliga kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna för de sexuella övergrepp som begåtts som en del av terroristattacken den 7 oktober. Regeringen stödjer även arbetet med att införa en särskild sanktionsregim efter den 7 oktober mot personer och entiteter som stödjer, faciliterar eller möjliggör för Hamas och Palestinska islamiska jihad att verka, samt var medförslagsställare till några av listningarna inom denna regim. Regeringen verkar för fler listningar av personer och entiteter som stödjer Hamas eller Palestinska islamiska jihad.

Terroristorganisationen Hamas har ett stort ansvar för den aktuella situationen. Vi får inte glömma att Israel den 7 oktober 2023 utsattes för det värsta

massmordet av judar sedan Förintelsen. Israel har en rätt att försvara sig mot Hamas terroristattacker. Det sätt som den israeliska regeringen nu bedriver kriget på är däremot oacceptabelt. Det är svårt att se att den israeliska regeringens militära offensiv, med omfattande tvångsförflyttningar av civilbefolkningen, går att förena med folkrättens krav.

Regeringen är även tydlig med att distributionsmekanismen Gaza Humanitarian Foundation varken är förenlig med de humanitära principerna eller tillräcklig för att möta de enorma humanitära behoven. Det är oförsvarligt att människor tvingas riskera sina liv för att få tag på mat och andra förnödenheter. FN och andra humanitära aktörer måste få arbeta oberoende och opartiskt för att rädda liv. Humanitärt bistånd får aldrig användas som ett politiskt eller militärt påtryckningsmedel.

Regeringen välkomnar att det har gjorts en översyn av Israels efterlevnad av den del i associeringsavtalet som rör mänskliga rättigheter och att en uppföljande diskussion nu hålls, i enlighet med slutsatserna från Europeiska rådet den 26 juni. Regeringen vill se konkreta förslag till åtgärder – som kan ge meningsfull effekt – för medlemsstaterna att ta ställning till.

Regeringen ser fortsatt med stor oro på den allvarliga utvecklingen på Västbanken, inklusive östra Jerusalem, med fortsatta israeliska militära insatser, liksom bosätтарvåldet och bosätтарexpansion. Civila måste skyddas och fördrivna personer tillåtas återvända säkert till sina hem. Bosättningarna och bosättningspolitiken strider mot folkrätten och underminerar förutsättningarna för en framförhandlad tvåstatslösning. Regeringen har tagit initiativ till att införa EU-sanktioner mot extremistiska israeliska ministrar som driver på för en olaglig bosättningspolitik och som aktivt motverkar en tvåstatslösning. Regeringen agerar samtidigt för beslut om ytterligare sanktionslistningar av extremistiska bosättare.

Regeringen välkomnar att en vapenvila nåtts mellan Israel och Iran, och har varit tydlig med att all våldsanvändning måste ske i enlighet med folkrätten. Iran kan aldrig tillåtas att utveckla eller anskaffa kärnvapen och måste genomföra sina åtaganden enligt sitt så kallade *safeguardsavtal* och fördraget om icke-spridning av kärnvapen (NPT). Det vore mycket allvarligt, och ett brott mot Irans åtaganden under NPT, om Iran suspenderade sitt samarbete med Internationella atomenergiorganet (IAEA). Återhållsamhet och en återgång till diplomati är nu av största vikt. EU har här en viktig roll att spela.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 18 juni 2025 inför rådets möte den 23 juni 2025.

6. Georgien

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Georgien.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Läget i Georgien fortsätter att snabbt försämras. Under de senaste veckorna har en rad oppositionsledare gripits och dömts till fängelse. Georgiska myndigheter agerar mot civilsamhällesorganisationer på ett sätt som riskerar att omöjliggöra deras fortsatta verksamhet. Det styrande partiet Georgiska drömmen har också tagit initiativ till ny lagstiftning som medför ytterligare begränsningar i yttrande- och mediefriheten.

EU har tidigare vidtagit flera åtgärder som svar på utvecklingen i Georgien. Europeiska rådet har i sina slutsatser konstaterat att Georgiens EU-anslutningsprocess i praktiken har avstannat. Sverige har även varit pådrivande bakom EU:s suspendering av unionens stöd till statliga aktörer i Georgien. I stället bör EU i möjligaste mån öka stödet till civilsamhället. EU har även återinfört viseringskrav för innehavare av georgiska diplomat- och tjänstepass.

Regeringen verkar för att EU ska vidta ytterligare åtgärder för att möta den försämrade utvecklingen på ett principfast sätt. EU bör anta sanktioner inom ramen för EU:s sanktionsregim mot allvarliga kränkningar av och brott mot mänskliga rättigheter och överväga vilka följder den senaste utvecklingen får för EU:s bredare relation till Georgien. Om ett land inte lever upp till sina åtaganden gentemot EU ska man inte heller kunna dra nytta av de fördelar som EU erbjuder sina närmaste partners.

EU bör samtidigt fortsätta vara tydligt med att erbjudandet till Georgien att närma sig unionen kvarstår om landet vänder utvecklingen och lever upp till de åtaganden som man gjort gentemot EU.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Georgien behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 18 juni 2025, inför möte i rådet för utrikesfrågor den 23 juni 2025.

5. Pakten för Medelhavet och reformarbetet för Unionen för Medelhavet

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera den kommande pakten för Medelhavet och reformarbetet för Unionen för Medelhavet.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar en diskussion om pakten för Medelhavet och verkar för att dess utformning bidrar till att stärka EU:s relation till det södra grannskapet. Det är positivt att medlemsstaterna ges möjligheter att lämna synpunkter inför kommissionens fortsatta arbete med pakten, som är tänkt att lanseras under hösten 2025.

Regeringen vill prioritera hållbara handelsrelationer och ekonomisk integration, insatser för att minska den irreguljära migrationen och öka återvändandet, samt åtgärder som främjar säkerheten i EU och Medelhavsområdet i stort. EU:s breda utrikespolitiska målsättningar om främjandet av mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer bör återspeglas i pakten. Pakten kan företrädesvis också inkludera frågor som digitalisering, energi och grön omställning. Regeringen månar också om att pakten utformas på ett sätt som blir komplementärt till befintliga instrument och partnerskap mellan EU och länder i regionen.

Regeringen stödjer det pågående reformarbetet i Unionen för Medelhavet för en mer effektiv organisation som kan bidra till genomförandet av pakten för Medelhavet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Pakten för medelhavet och reformarbetet för Unionen för Medelhavet har inte behandlats i EU-nämnden tidigare. Däremot behandlades EU:s relationer till det södra grannskapet, vid EU-nämndens sammanträde den 19 mars 2021 inför rådets möte den 21 mars 2021.